

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ చతుర్వింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ చతుర్వింశః సర్గః ॥

వారిణో భిద్యమానస్య కిమయం తుములో ధ్వనిరితి నౌకాగతస్య రామస్య
ప్రశ్నం శ్రుత్వా మునినా తస్యోత్తరదానం మలదకరూషతాటకావనానాం
పరిచయం దత్త్వా తాటకావధార్థం శ్రీరామస్య ప్రేరణం చ

తతః ప్రభాతే విమలే కృతాహ్నికమరిందమౌ |
విశ్వామిత్రం పురస్కృత్య నద్యాస్తీరముపాగతౌ || 1.24.1 ||

తే చ సర్వే మహాత్మానో మునయః సంశితవ్రతాః |
ఉపస్థాప్య శుభాం నావం విశ్వామిత్రమథాబ్రువన్ || 1.24.2 ||

ఆరోహతు భవాన్ నావం రాజపుత్రపురస్కృతః |
అరిష్టం గచ్ఛ పంథానం మా భూత్ కాలస్య పర్యయః || 1.24.3 ||

విశ్వామిత్రస్తథేత్సుక్త్వా తాన్మషీన్ ప్రతిపూజ్య చ |
తతార సహితస్తాభ్యాం సరితం సాగరంగమాం || 1.24.4 ||

తత్ర శుశ్రావ వై శబ్దం తోయసంరంభవర్ధితం |
మధ్యమాగమ్య తోయస్య తస్య శబ్దస్య నిశ్చయం || 1.24.5 ||

జ్ఞాతుకామో మహాతేజాః సహ రామః కనీయసా |
అథ రామః సరిన్మధ్యే పప్రచ్ఛ మునిపుంగవం || 1.24.6 ||

వారిణో భిద్యమానస్య కిమయం తుములో ధ్వనిః |
రాఘవస్య వచః శ్రుత్వా కౌతూహలసమన్వితం || 1.24.7 ||

కథయామాస ధర్మాత్మా తస్య శబ్దస్య నిశ్చయం |
కైలాసపర్వతే రామ మనసా నిర్మితం పరం || 1.24.8 ||

బ్రహ్మణా నరశార్దూల తేనేదం మానసం సరః |
తస్మాత్ సుస్త్రావ సరసః సాయోధ్యాముపగూహతే || 1.24.9 ||

సరఃప్రవృత్తా సరయాః పుణ్యా బ్రహ్మసరశ్చృతా |
తస్యామతులః శబ్ధో జాహ్నవీమభివర్తతే || 1.24.10 ||

వారిసంక్షోభజో రామ ప్రణామం నియతః కురు |
తాభ్యాం తు తావుభౌ కృత్వా ప్రణామమతిధార్మికౌ || 1.24.11 ||

తీరం దక్షిణమాసాద్య జగ్ముతుర్లఘువిక్రమౌ |
స వనం ఘోరసంకాశం దృష్ట్వా నరవరాత్మజః || 1.24.12 ||

అవిప్రహతమైక్ష్వాకః పప్రచ్ఛ మునిపుంగవం |
అహో వనమిదం దుర్గం ఝిల్లికాగణసంయుతం || 1.24.13 ||

భైరవైః శ్వాపదైః కీర్ణం శకుంతైర్దారుణారవైః |
నానాప్రకారైః శకునైర్వాశ్యద్భిర్భైరవస్వనైః || 1.24.14 ||

సింహవ్యాఘ్రవరాహైశ్చ వారణైశ్చాపి శోభితం |
ధవాశ్వకర్ణకకుభైర్బిల్వతిందుకపాటలైః || 1.24.15 ||

సంకీర్ణం బదరీభిశ్చ కిం న్విదం దారుణం వనం |
తమువాచ మహాతేజా విశ్వామిత్రో మహామునిః || 1.24.16 ||

శ్రూయతాం వత్స కాకుత్స్థ యస్యైతద్ దారుణం వనం |
ఏతౌ జనపదౌ స్ఫీతౌ పూర్వమాస్తాం నరోత్తమ || 1.24.17 ||

మలదాశ్చ కరూషాశ్చ దేవనిర్మాణనిర్మితౌ |
పురా వృత్రవధే రామ మలేన సమభిప్లుతం || 1.24.18 ||

క్షుధా చైవ సహస్రాక్షం బ్రహ్మహత్యా సమావిశత్ |
తమింద్రం మలినం దేవా ఋషయశ్చ తపోధనాః || 1.24.19 ||

కలశైః స్నాపయామాసుర్మలం చాస్య ప్రమోచయన్ |
ఇహ భూమ్యాం మలం దత్త్వా దేవాః కారూషమేవ చ || 1.24.20 ||

శరీరజం మహేంద్రస్య తతో హర్షం ప్రపేదిరే |
నిర్మలో నిష్కరూషశ్చ శుద్ధ ఇంద్రో యథాభవత్ || 1.24.21 ||

తతో దేశస్య సుప్రీతో వరం ప్రాదాదనుత్తమం |
ఇమౌ జనపదౌ స్ఫీతౌ ఖ్యాతిం లోకే గమిష్యతః || 1.24.22 ||

మలదాశ్చ కరూషాశ్చ మమాంగమలధారిణౌ |
సాధు సాధ్వితి తం దేవాః పాకశాసనమబ్రువన్ || 1.24.23 ||

దేశస్య పూజాం తాం దృష్ట్వా కృతాం శక్రేణ ధీమతా |
ఏతౌ జనపదౌ స్ఫీతౌ దీర్ఘకాలమరిందమ || 1.24.24 ||

మలదాశ్చ కరూషాశ్చ ముదితా ధనధాన్యతః |
కస్యచిత్త్వథ కాలస్య యక్షిణీ కామరూపిణీ || 1.24.25 ||

బలం నాగసహస్రస్య ధారయంతీ తదా హ్యభూత్ |
తాటకా నామ భద్రం తే భార్యా సుందస్య ధీమతః || 1.24.26 ||

మారీచో రాక్షసః పుత్రో యస్యాః శక్రపరాక్రమః |
వృత్రబాహుర్మహాశీర్షో విపులాస్యతనుర్మహాన్ || 1.24.27 ||

రాక్షసో భైరవాకారో నిత్యం త్రాసయతే ప్రజాః |
ఇమౌ జనపదౌ నిత్యం వినాశయతి రాఘవ || 1.24.28 ||

మలదాంశ్చ కరూషాంశ్చ తాటకా దుష్టచారిణీ |
సేయం పంథానమావృత్య వసత్యత్యర్థయోజనే || 1.24.29 ||

అత ఏవ చ గంతవ్యం తాటకాయా వనం యతః |
స్వభాహుబలమాశ్రిత్య జహీమాం దుష్టచారిణీం || 1.24.30 ||

మన్నియోగాదిమం దేశం కురు నిష్కంటకం పునః |
నహి కశ్చిదిమం దేశం శక్తో హ్యగంతుమీదృశం || 1.24.31 ||

యక్షిణ్యా ఘోరయా రామ ఉత్సాదితమసహ్యయా |
ఏతత్తే సర్వమాఖ్యాతం యథైతద్ దారుణం వనం |
యక్ష్యా చోత్సాదితం సర్వమద్యాపి న నివర్తతే || 1.24.32 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే చతుర్వింశః సర్గః ||